

Latvijas PSR Centrālais Valsts
Oktobra revolūcijas un sociālis-
ma cīņnieības arhīvs.

Personas fonds

Jaldina Iva Fariņa m.

(1896.g.)

Tautas Saeimas I sasaukuma

un Latvijas PSR Augstākās Padomes deputāte (1940), revolu-
cionāras kustības veterāne, cīnītāja par padomju varu (1947)

~~PSRS~~ Latvijas PSR sociālas
nodrošināšanas ministre. ~~PSKP~~
~~būdre~~ no 1947 g. (1943-1961).

fonds № 909

apraksts № 1

1928 - 1970.g.

Latvijas PSR Centrālais valsts Oktobra revolūcijas
un sociālisma celtniecības arhīvs.

Tautas Saeimas I sasaukuma un Latvijas
PSR Augstākās Padomes deputāte (1940.)
revolucionāras kustības veterāne,
cīnītāja par padomju varu (no 1917).
Latvijas PSR sociālās nodrošināšanas
ministre.

PERSONAS FONDS

P A L D I Ņ A Ieva Jāņa m.

(1896.g. -)

~~Bijusi Latvijas PSR Sociālās nodrošināšanas
ministre. PSKP biedre no 1917.g.~~

Fonds Nr. 909

Apraksts Nr. 1

1928.-1970.g.

Vēsturiski -biogrāfiskā izziņa.

I

PALDIŅA Ieva Jāņa m. dzimusi 1896.g. 22.martā Sabilē. Viņas vecāki strādāja lauku un mežu darbos. Ģimenē bija 8 bērni. 9 gadu vecumā Ieva sāka strādāt algotu darbu, viņai sākās ganu gaitas. 1915.g. rudenī, sakarā ar pirmo imperialistisko karu, viņa izbrauca uz Harkovu, kur iestājās darbā velosipēdu rūpnīcā "Leitners un K^o". Te arī viņa sagaidīja 1917.g. februāra un Oktobra Soc. revolūcijas. 1917.g. marta beigās viņa iestājas KSDSP(b) biedru rindās. 1918.g. pavasarī ar sanitāro vilcienu pavadīja ievainotos gvardus uz Saratavu, kur palika strādāt kara hospitalī. 1920.g. sākumā pēc Dienvidaustrumu frontes "SARK" politdaļas kursu pabeigšanas I. Paldiņu komandēja uz Stavropoli, par kara hospitāļa politvadītāju, kur viņa strādāja līdz 1921.g. rudenim.

Pēc pilsoņu kara Ieva Paldiņa sāka strādāt Stavropoles VKP(b) gubernas komitejā par VKP(b) pilsētas komitejas sieviešu nodaļas vadītāju. Viņu ievēlēja Stavropoles pilsētas strādnieku-zemnieku-zaldātu deputātu padomē.

1923.g. rudenī VKP(b) Ziemeļkaukāza novada komiteja komandēja I.Paldiņu uz Maskavu Rietumu nacionālo mazākumu Komunistisko universitāti.

1925.g. beigās viņa atbrauca uz Latviju. Šeit viņa iekļāvās nelegālā darbā, strādājot par Latvijas KP(b) CK partorgu Daugavpils apriņķī, vadot pilsoņu un nelegālās literatūras pārsūtīšanu un pieņemšanu no Padomju Savienības uz

Latviju. Šo darbu organizēja ar LKP(b) CK ārzemju biroja un Kominternes sekcijas palīdzību. 1928.g. viņa atgriezās Maskavā un turpināja mācīties Rietumu nacionālo mazākumu Komunistiskajā universitātē, kuru pabeidza 1930.g.

1930.g. vasarā I.Paldiņa atkal aizbrauca uz Latviju, lai veiktu nelegālo partijas darbu. Tā paša gada septembrī viņu arestēja un ieslodzīja Rīgas cietumā uz 9. gadiem. 1939.g. maijā viņu atbrīvoja un izsūtīja uz laukiem, kur viņa dzīvoja policijas uzraudzībā.

Pēc buržuāziskās varas gāšanas Latvijā I. Paldiņa strādāja par LKP(b) Ventspils apriņķa komitejas sekretāri.

Kad Padomju Savienībai uzbruka vācu fašistiskie okupanti, I.Paldiņa evakuējās uz Jaroslavas apgabalu, kur strādāja par Latvijas KP(b) CK un LPSR Tautas Komisāru Padomes pilnvaroto. No 1942.g. maija līdz augustam viņa bija I Latvijas Partizāņu vienības VKP(b) partijas organizācijas sekretāre. Ar šo vienību viņa aizgāja līdz vecajai Latvijas robežai. 1942.g. 16. jūlijā sakarā ar ievainojumu viņa aizbrauca uz Maskavu ārstēties.

1943.g. LKP CK un Tautas Komisāru Padome I.Paldiņu iecēla par Sociālās nodrošināšanas Tautas komisāra vietnieku, pēc tam par Tautas komisāru, bet vēlāk par Latvijas PSR Sociālās nodrošināšanas ministru. Šajā amatā viņa strādāja līdz 1961.g.

1940.g. viņu ievēlēja par deputāti Latvijas Tautas Saeimā (pēc 1940.g. augusta LPSR Augstākajā Padomē). I. Paldiņa bija Tautas saeimas Pilnvarotās delegācijas sastāvā, kuras uzdevums bija nodot PSRS Augstākajai Padomei Tautas Saeimas lūgumu uzņemt Latviju PSRS sastāvā.

Savā darbības laikā viņu vairākas reizes ievēlēja par PSRS, Latvijas PSR Augstākās Padomes un partijas kongresu delegāti.

No 1941.g. līdz 1954.g. viņa bija LKP CK ~~loceklis~~ I.Paldiņa ir apbalvota ar Ļeņina ordeni, kā arī ar Sarkanā Karoga, Sarkanās Zvaigznes, Darba Sarkanā Karoga ordeniem un divām medaļām. Pašlaik I.Paldiņa ir personālā pensionāre.

I. Paldiņas personīgo fondu nodeva Latvijas PSR CVOR arhīvā 1970.g. 10. decembrī pati fondrade.

Zinātniski -tehniskās apstrādes rezultātā tika sastādīts apraksts ar divdesmit trijām lietām par 1928. - 1970.g.

Fonda lietas sistematizētas pēc šādas shēmas: autora rokraksti, biografiskie materiāli, fotomateriāli.

Jaunākā zinātniskā līdzstrādniece

M. Eides

15.01.72.

ЦЕНТРАЛЬНЫЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ АРХИВ ОКТЯБРЬСКОЙ
РЕВОЛЮЦИИ И СОЦИАЛИСТИЧЕСКОГО СТРОИТЕЛЬСТВА
ЛАТВИЙСКОЙ С С Р

ЛИЧНЫЙ ФОНД

ПАЛДЫНЬ ЕВА ЯНОВНА

(1896 г. -)

БЫВШИЙ МИНИСТР СОЦИАЛЬНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ
ЛАТВИЙСКОЙ С С Р

член КПСС с 1917 г.

Фонд № 909

Опись № I

1928 г. -

ИСТОРИКО - БИОГРАФИЧЕСКАЯ СПРАВКА.

I

ПАЛДЫНЬ Ева Яновна родилась 22 марта 1896 г. в гор. Сабиле, Талсинского уезда. Родители ее были сельскохозяйственные и лесные рабочие. В семье было 8 детей. С 9 лет работала пастушкой по найму. Осенью 1915 г. в связи с первой империалистической войной она выехала в г. Харьков, где поступила работать на велосипедный завод "Лейтнер и К^о" работницей. Здесь и застала ее февральская и Октябрьская революции 1917 г. В конце марта 1917 года вступила в ряды РСДРП(б). Весной 1918 года на санитарном поезде сопровождала раненых гвардейцев в город Саратов, где работала в госпиталях. В начале 1920 г. после окончания курсов политотдела юго-восточного фронта РККА была командирована в город Ставрополь в качестве политрука военного госпиталя, где работала до осени 1921 года.

После окончания гражданской войны ПАЛДЫНЬ Е.Я. перешла на партийную работу в Ставропольский Губком ВКП(б). Работала зав. женотделом Горкома ВКП(б). Была избрана членом Горкома ВКП(б) и депутатом Ставропольского Горсовета Рабоче-крестьянских и красноармейских депутатов.

Осенью 1923 года краевой комитет ВКП(б) Северо-Кавказского края командировал ПАЛДЫНЬ Е.Я. в Москву в Коммунистический университет национальных меньшинств Запада.

В конце 1925 года уехала в Латвию на подпольную работу, где работала парторгом ЦК КП(б) Латвии по Даугавскому округу и по совместительству руководила переправкой и приемом людей и литературы из СССР в Латвию, которых посылало Загранбюро ЦК КП(б)Л и секция Коминтерна.

Осенью 1928 года вернулась в Москву и до весны 1930 года училась и окончила Комвуз нац.меньшинств Запада.

Летом 1930 года ПАЛДЫНЬ Е.Я. опять уехала в Латвию на подпольную работу. В сентябре того же года была арестована и заключена в Рижскую срочную тюрьму, где пробыла около 9 лет. В мае 1939 года ее освободили из тюрьмы и выслали в деревню, где она жила под надзором полиции. После свержения фашистского режима в Латвии работала первым секретарем Вентспилского укома *КП Латвии*.

Когда на Советский Союз напали немецко-фашистские оккупанты, ПАЛДЫНЬ Е.Я. эвакуировалась в Ярославскую область, где работала уполномоченной ЦК КП(б) Латвии и СНК Латвийской ССР. С мая по август 1942 года была секретарем парторганизации ВКП(б) I Латышского Партизанского полка и прошла с ним до старой Латвийской границы. 16 июля 1942 года была ранена в руку и в грудь, после чего вернулась в Москву на лечение.

Весной 1943 года ЦК КПЛ и Совнарком утвердил ПАЛДЫНЬ Е.Я. и.о. Наркома, позже Наркомом, а потом Министром социального обеспечения Латвийской ССР. На этом посту проработала до 1961 года.

В июле 1940 года была избрана депутатом Народного сейма Латвии, который позже стал Верховным Советом Латвийской ССР.

ПАЛДЫНЬ Е.Я. была в составе Полномочной делегации Народного сейма, в задачу которого входило передать Верховному Совету СССР постановление Народного сейма о принятии Латвийской ССР в состав СССР, неоднократно избиралась депутатом Верховного Совета СССР и Латвийской ССР, делегатом партийных съездов. С 1941 по 1954 гг. была членом ЦК КПЛ.

ПАЛДЫНЬ Е.Я. награждена орденом Ленина, орденами Красного Знамени, Красной Звезды, Трудового Красного Знамени и двумя медалями.

В настоящее время ПАЛДЫНЬ Е.Я. персональная пенсионерка.

II.

Личный фонд ПАЛДЫНЬ Е.Я. передан в ЦГАОР Латвийской ССР 10 декабря 1970 года лично фондообразователем. В ноябре 1971 г. фонд был обработан. В результате научно-технической обработки была составлена инвентарная опись на 23 (Двадцать три) ед.хранения, охватывающая период с 1928 по 1970 гг.

Систематизация ед.хранения фонда произведена по схематическим разделам : авторские рукописи, биографические материалы, фотоматериалы.

Мл.научный сотрудник

Эйде
ЭЙДЕС М.З.

15.01.72

от начала

- 1 -

1

Ie. PALDINĀS FONDA saturs *Uādtājs*

I Ie. Paldinas rokraksti.

1. Raksti un piezīmes
2. Runas un ziņojumi

Nr. 1 - 3

" 4-6

" 7-10

II Vēstules Ie.Paldinai

" 11-21

III Biogrāfiskie materiāli

" 22-23

IV Fotomateriāli

3. Atzīkstāves - rekomendācijas par P. Ķezi, E. Jaškeviču, K. Dukāto, S. Laukmani un K. Proki, kuras rakstījusi Ie.Paldinai.

1963.-to gadu
vidus

6

4. "Par darbu uzlabojamu invalīdu namu palīgsaimniecībās", "Ko devusi padomju vara Latvijas darbinājiem", Runas.

1947., 1950.g.

67

5. Runas - sakari ar Lielās Oktobra Sociālistiskās revolūcijas, 1. Maģi, B. Marta un Rīgas 750 gadu jubilejas svinībās.

1949.-1954.g.

170

6. Ie.Paldinas runa Proletārišu rajona Komjaunatnes organizācijas konferencē.

1949.g.

4

7. Dažādu personu vēstules Ie.Paldinai personīgos jautājumos.

1944.-1970.g.

14

8. Apsveikumu kartiņas un vēstules, esatītas Ie.Paldinai svētku gadījumos.

1947.-1970.g.

21

9. Bijušā Kominternes locekle V. Heckerte dzīves biedra Vilma Heckere vēstules Ie.Paldinai; Beļģines (Vār) sūtītā vēstule uz Ie.Paldinas ašāide sakara ar V.Heckert dāvl.

1953.-1968.g.

32

Nr. p/k	Glabājamo vienību nosaukums.	Galējie dati.	Lapu sk.	Piezīmes
1	2	3	4	5
1.	"Pirmo stīgu cirtēji", ["Pirms 25 gadiem"], "Ventspils pilsētas Milicijas nodaļai". Raksti un piezīmes.	1950-to gg.sāk.- 1960-to gg.vidus	29	
2.	"Uz vienīgi pareizā ceļa", "Vēsturiskā diena". Raksti. Publicēti laikrakstā "Padomju Venta".	1965.g.15.jūlijā un 5.augustā	4	
3.	Atsauksmes - rekomendācijas par P.Ķuzi, E.Jaškevicu, K.Dukātu, M.Laukmani un K.Preži, kuras uzrakstījusi Ie.Paldiņa.	1960-to gadu vidus	6	
4.	"Par darba uzlabošanu invalīdu namu palīgsaimniecībās", "Ko devusi padomju vara Latvijas darbaļaudīm". Runas.	1947.,1950.g.g.	67	
5.	Runas - sakarā ar Lielās Oktobra Sociālistiskās revolūcijas, 1.Maija, 8.Marta un Rīgas 750 gadu jubilejas svinībām.	1949.-1964.g.	170	
6.	Ie.Paldiņas runa Proletāriešu rajona Komjaunatnes organizācijas konferencē.	1969.g.	4	
7.	Dažādu personu vēstules Ie.Paldiņai personīgos jautājumos.	1944.-1970.g.	14	
8.	Apsveikumu kartiņas un vēstules, atsūtītas Ie.Paldiņai svētku gadījumos.	1947.-1970.g.	22	
9.	Bijušā Kominternes locekļa F.Heckerta dzīves biedres Vilmas Heckert vēstules Ie.Paldiņai; Berlīnes (VDR) notariata vēstule un Ie.Paldiņas atbilde sakarā ar V.Heckert nāvi.	1953.-1968.g.	12	

1	2	3	4	5
10.	Dažādu iestāžu un organizāciju vēstules Ie.Paldiņai ar lūgumu uzrakstīt savas atmiņas par revolucionāro darbību, piedalīties tikšanās vakaros u.t.t.	1965.-1970.g.		13
11.	Personas apliecība - izdota Ie.Paldiņai Maskavas 39.milicijas daļā.	1928.g.30.nov.		3
12.	Apliecības par to, ka Ie.Paldiņa ir beigusi četrgadīgo Rie- tumtautu Komunistiskās Universi- tātes latviešu sektoru un VK(b)P CK Augstākās Partijas skolas viengadīgos kursus.	1930.,1948.g.		4
13.	Apliecības par to, ka Ie.Paldiņa ir Starptautiskās Palīdzības Organizācijas (MOPR) biedre un ka viņa ir apbalvota ar nozīmīti "MOPR aktīvistis".	1940.,1942.g.		5
14.	Latvijas KP CK un Ministru Padomes apliecības izdotas Ie.Paldiņai par to, ka viņa ir LKP CK un MP pārstāvis LPSR rajonos sakarā ar vēlēšanām, produktu sagādi u.t.t.	1940.-1950.g.		9
15.	PSRS un LPSR AP deputāta kartes izdotas Ie.Paldiņai sakarā ar viņas ievēlēšanu par PSRS un LPSR AP deputātu.	1940.-1959.g.		6
16.	Valsts iestāžu darbinieku arodbiedrības biedra kartes, izdotas Ie.Paldiņai.	1941.-1957.g.		13
17.	Ie.Paldiņas autobiogrāfijas, izziņa - iesniegšanai VK(b)P CK un vadošo kadru personīgā uzskaites lapā.	1943.-1961.g.		13

1	2	3	4	5
18.	Apliecības par to, ka Ie.Paldiņa iecelta par LPSR Sociālās nodrošināšanas ministri un ir LPSR Sarkanā Krusta CK locekle.	1945., 1959.g.		4
19.	PSRS AP vēlēšanu agitācijas plakāts ar deputāta kandidātes Ie.Paldiņas biogrāfiju.	[1946.g.]		I
20.	Latvijas KP CK locekļa apliecības, izdotas Ie.Paldiņai, sakarā ar viņas ievēlēšanu par LKP CK locekli un locekļa kandidāti.	1949.-1960.g.		10
21.	Latvijas PSR Augstākās Padomes un LPSR Sociālās nodrošināšanas ministrijas Goda raksti, ar kuriem apbalvota Ie.Paldiņa. LPSR Sociālās nodrošināšanas Ministrijas apliecības par to, ka Ie.Paldiņa ierakstīta Goda grāmatā.	1956.-1970.g.		8
22.	Ievas Paldiņas fotogrāfijas.			6
23.	Ie.Paldiņa grupu uzņēmumos ar valdības un partijas vadošiem darbiniekiem u.c.			13

Šajā aprakstā ieinventarizētas 23 (divdesmit trīs) glabājamās vienības.

Aprakstu sastādīja jaun. žurn. līdzst. / F. Balodis /
F. Balodis

1971. g. "20." septembrī

24. Ievai Paldiņai izdotie mandāti (dažādu konferenču)

Утверждено в
Архивном управлении
при ЦМ Латв. ССР
Протокол заседания
ЭПК № 2
от 19. авг. 1973 г.

39

Проверено в 1989 г.

